

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Біолого-технологічний факультет
Кафедра ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА
УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»
ПРИСВЯЧЕНІ 81-й РІЧНИЦІ
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ
ШКОЛИ УКРАЇНИ, ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ,
КАВАЛЕРА ОРДЕНІВ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ ТА
СВЯТОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА**

ВІТАЛІЯ ПЕТРОВИЧА КОВАЛЕНКА

**23 вересня 2021 року
м. Херсон**

Відповідальні за випуск:

ПАПАКІНА Н.С. - кандидат с.-г. наук., доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка.

КРИВИЙ В.В. - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Адреса редколегії: м. Херсон, вул. Стрітенська, 23
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Біолого-технологічний факультет
Головний корпус, аудиторії 35, 70, 90, 107

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку тваринництва України в умовах Євроінтеграції, матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 вересня 2021 р. - Херсон, - С.- 372.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні підходи до селекції сільськогосподарських тварин та технології виробництва і переробки продукції тваринництва, забезпечення безпеки середовища та якості отриманої продукції рослинного та тваринного походження, особливості економічного зростання галузі. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей. За результатами роботи конференції буде видано електронний збірник наукових публікацій, який буде розміщено на офіційному сайті Херсонського державного аграрно-економічного університету (www.ksau.kherson.ua) протягом місяця з дня проведення заходу.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

***Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

КИРИЛОВ Ю.Є. - ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. екон. наук, професор, голова програмно-організаційного комітету;
ГРАНОВСЬКА В.Г. - перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р екон. наук, професор.

АВЕРЧЕВ О.В. - проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. с.-г. наук., професор;

БАЛАБАНОВА І.О. - к.с.-г.н., доцент, декан біолого-технологічного факультету;

ПЕЛИХ В.Г. - д.с.-г.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент НААН України, завідувач кафедри технології переробки та зберігання с.-г. продукції;

ПЕЛИХ Н.Л. - к.с.-г.н., доцент, завідувач кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка;

ВЕДМЕДЕНКО О.В. - к.с.-г.н., доцент, завідувач кафедри технології виробництва продукції тваринництва;

НОВІКОВА Н.В. - к.с.-г.н., доцент, в. о. завідувача кафедри інженерії харчового виробництва;

ПАПАКІНА Н.С. - к.с.-г.н., доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка;

КРИВИЙ В.В. - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Програма конференції:

Кейс 1. Сучасні особливості селекції, розведення, ветеринарії та гігієни тварин з урахуванням впливу кліматичних та антропогенних чинників

Кейс 2. Сучасні технології утримання, годівлі і підвищення біології продуктивності тварин

Кейс 3. Сучасні аспекти якості, безпечності переробки продукції тваринництва та рослинництва

Кейс 4. Тенденції розвитку виробництва продукції тваринництва і рослинництва для харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи

Кейс 5. Комерціалізація галузі тваринництва

© Колектив авторів Херсонського державного аграрно-економічного університету, 2021

МАСОМЕТРИЧНА ОЦІНКА ПРИ ДОБОРІ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Казьмірук Л.В., кандидат с.-г. наук, доцент
Вінницький національний аграрний університет

Актуальність. Вдосконалення порід худоби потребує добору за напрямком продуктивності корів з врахуванням їх використання [1]. Інтенсифікація молочного скотарства зумовлює селекціонерів до нових вимог ведення галузі [2]. При доборі корів використання таких основних технологічних ознак, як молочний тип, пристосованість до інноваційних технологій утримання, використання в годівлі стандартизованих повнораціонних кормів та інші господарсько-біологічні особливості тварин є перспективним у галузі тваринництва [3].

Виведення найбільш придатних для розведення тварин є актуальним питанням з врахуванням конкретних господарських умов і наряду спеціалізації. Молочний тип корів найбільш ефективно використовує поживні речовини кормів на виробництво молока. Тому, використання масометричної оцінки при доборі корів української червоно-рябої молочної породи за типом конституції дозволяє вести цілеспрямовану селекцію на певну ознаку у конкретному стаді [4].

Актуальним є використання масометричної оцінки при доборі корів української червоно-рябої молочної породи за типом конституції.

Матеріал і методика досліджень. Об'єктом дослідження були 40 корів-первісток української червоно-рябої молочної породи. Предметом досліджень ознаки корів: екстер'єр, конституція, жива маса та молочна продуктивність повновікових корів української червоно-рябої молочної породи. Методи досліджень: зоотехнічної та варіаційної систематики. Обстеження корів проведено за такими промірами тілобудови: висота у холці, коса довжина тулуба, коса довжина тулуба, обхват грудей за

лопатками. За масометричним коефіцієнтом (ММК) визначені такі типи конституції: щільний, проміжний та рихлий [5].

Результати досліджень. Важливим елементом досліджень розподілу корів української червоно-рябої молочної породи на групи було визначення параметрів конституційних типів. За показниками відхилень від середньої арифметичної на $0,4\sigma$ (середнє квадратичне відхилення) корів розподілили на щільний, проміжний та рихлий типи конституції. Обчислення параметрів конституційних типів показали, що до щільного типу виділено корів з масометричним коефіцієнтом більше 121,6, до проміжного – у межах 121,5-113,2 та до рихлого – менше 113,1.

Розподіл корів української червоно-рябої молочної породи за конституційним типом показав, що найбільше корів віднесено до проміжного типу 42,5%. Корів-первісток проміжного типу доцільно у даній популяції тварин використовувати для виробничої групи. Доцільно використовувати тільки за щільним типом конституції при підборі бугаїв-плідників до корів виробничої групи. Одержані нащадки при використанні такого підборі у переважній більшості будуть наслідувати щільний тип конституції, що приведе до збільшення кількості щільного типу корів від 22,5% до необхідної кількості корів племінного ядра (не менше 50%). У результаті цього відбудеться консолідація щільного типу корів у даній популяції. Відносно рихлого типу, то раціонально тварин такого типу конституції використовувати для промислового схрещування з бугаями-плідниками спеціалізованого м'ясного напрямку продуктивності.

За показниками висота в холці та косою довжиною тулуба корів української червоно-рябої молочної породи за різних типів конституції вірогідної різниці не встановлено. За показником обхвату грудей за лопатками корови щільного типу були вірогідно об'ємними у порівнянні з проміжним та рихлим типами. Відповідно щільний тип конституції корів української червоно-рябої молочної породи мали живу масу найбільшу (591,3 кг), що вірогідно у порівнянні із проміжним та рихлим типами.

У ринкових умовах ведення сільськогосподарського виробництва є оцінка його економічної ефективності. Підвищення економічної ефективності дозволяє не тільки розширювати виробництво, але і удосконалювати складові елементи технології: селекцію, годівлю, механізацію трудомістких процесів та ін. У першу чергу підвищення економічної ефективності виробництва молока вирішується шляхом створення стада з високою молочною продуктивністю, міцною конституцією за напрямком продуктивності.

Реалізовано надоєного молока 78%, від корів щільного типу, та отримано виручку 8230,90 грн., а від проміжного – менше на 8,73% та рихлого відповідно менше на 20,05% ніж від корів з щільним типом конституції. Така перевага у виручці щільного типу конституції в основному за показником реалізованого молока з базисним вмістом жиру. При однакових загальних затратах праці та кормів виробничі затрати були різними. Виробництво молока у корів щільного типу потребувало найбільших затрат 5446 грн., а у проміжного – менше на 2,3%, у рихлого – менше на 5,8%. На одиницю виробленої продукції витрати щільного типу були найменшими (105,59 грн. на 1 ц молока). Встановлена перевага щільного типу конституції корів української червоно-рябої молочної породи за витратами праці, кормів, прибутками та рівнем рентабельності над проміжним та рихлим.

Висновок: Використання масометричного коефіцієнту дозволяє провести обстеження корів української червоно-рябої молочної породи за типами конституції: щільним, проміжним та рихлим. В оцінюванні конституції корів-первісток даної породи встановлено, що до щільного типу (молочного) виділено 35%, до проміжного (наближеного до молочного) і до рихлого (м'ясного) по 32,5% до кожної групи.

Література:

1. Луценко М.М., Іванишин В.В., Смоляр В.І. Перспективні технології виробництва молока. Київ. ВД Академія, 2006. 192 с.

2. Резникова Н.Л. Консолідованість показників ефективності використання корів. *Вісник аграрної науки*. 2004. № 1. С. 71-73.

3. Хмельничий Л.М., Костюк В.В. Оцінка худоби при формуванні молочного стада. *Вісник Черкаського інституту АПК*. Черкаси, Вип. 4. 2004. С. 142-146.

4. Пелехатий М.С., Ковальчук Т.І. Екстер'єрно-конституційні особливості корів різних генотипів новостворених українських молочних порід. *Вісник аграрної науки*. 2006. № 6. С. 45-51.

5. Вінничук Д.Т, Мережко П.М. Шляхи створення високопродуктивного молочного стада. Київ. Урожай, 1991. 240 с.

УДК 636.4.082.22

ВИРІВНЯНІСТЬ ГНІЗДА СВИНОМАТОК

Круподер М.С. – здобувач ступеня доктора філософії

*Науковий керівник – **Пелих В.Г.**, академік НААН, професор кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції, доктор с.-г. наук

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Підвищення ефективності селекційного процесу у свинарстві в значній мірі ґрунтується на використанні тварин з бажаним типом продуктивності. У таких популяціях необхідно консолідувати бажані ознаки для закріплення в потомстві отриманого ефекту. Одним із прийомів селекції свиней на підвищення відтворювальних якостей є відбір за індексом вирівняності гнізда, що є однією з провідних ознак відтворювальної здатності свиноматок, яку слід враховувати при їх оцінці після першого опоросу і для відбору в основне стадо.

Вченими встановлено, що поросята народжуються неоднаковими за живою масою, це пов'язано не із породною належністю, а із впливом взаємодії факторів, які зумовлюють прояв цієї ознаки (22,3%). У менших

ЗМІСТ

КЕЙС 1. СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ СЕЛЕКЦІЇ, РОЗВЕДЕННЯ, ВЕТЕРИНАРІЇ ТА ГІГІЄНИ ТВАРИН З УРАХУВАННЯМ ВПЛИВУ КЛІМАТИЧНИХ ТА АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ	
Альшамайлех Х.С., Кулібаба Р.О. ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ КОРІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД З РІЗНИМИ ГЕНОТИПАМИ ЗА ЛОКУСАМИ ПРОЛАКТИНУ ТА РЕЦЕПТОРУ ГОРМОНУ РОСТУ	4
Богдан М.К., Чігірьов В.О., Гурко Є.Ю., Мажилівська К.Р., Кишлани О.К. МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОМІСНИХ ОВЕЦЬ F ₁ ЦИГАЙСЬКОЇ ПОРОДИ З АСКАНІЙСЬКИМ КРОСБРЕДНИМ, АСКАНІЙСЬКИМ ЧОРНОГОЛОВИМ ТА ОДЕСЬКИМ ТИПОМ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ ОВЕЦЬ	8
Гілевич Л.О., Харламова Т.С. ВИЗНАЧЕННЯ ВПЛИВУ ПРИРОДНОГО ВІДБОРУ НА ПОКАЗНИКИ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ	11
Деркач О.В., Харламова Т.С. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ	17
Дубинська К.О., Панкєєв С.П. СЕЛЕКЦІЙНІ ІНДЕКСИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ПРОДУКТИВНИХ ОЗНАК В СУЧАСНОМУ СВИНАРСТВІ	20
Зіньковська С.В., Папакіна Н.С. ПІДХОДИ ДО ОПТИМІЗАЦІЇ ВІДТВОРЕННЯ ОВЕЦЬ	26
Іващенко О.Ю., Кулібаба Р.О. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ БІОІНФОРМАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ПАРАМЕТРІВ АМПЛІФІКАЦІЇ ЗА ЛОКУСАМИ <i>TNFα</i> та <i>SLC11A1</i>	29
Казьмірук Л.В. МАСОМЕТРИЧНА ОЦІНКА ПРИ ДОБОРІ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	33
Круподер М.О. ВИРІВНЯНІСТЬ ГНІЗДА СВИНОМАТОК	36
Мамедов С.М. ОСОБЛИВОСТІ АДАПТОГЕНЕЗУ РОМАНІВСЬКИХ ОВЕЦЬ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	40
Овдієнко К.М., Корбич Н.М. ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ ПРОДУКТИВНОСТІ БДЖІЛ РІЗНИХ ПОРІД В УМОВАХ ФГ «ДВА КНЯЗЯ» ВЕСЕЛІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	43
Одноріг С.Ю., Корбич Н.М. КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА УСПАТКУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ПРОДУКТИВНОСТІ МОЛОДНЯКУ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ З УРАХУВАННЯМ КОЛЬОРУ	46